

Inledande av pilotförsök med livskraftspartnerskap

NLLN 10.09.2026
812/14.01.00/2026

Beredning

Näringslivsdirektör Minna Kajaste, tfn 040 706 1309

Bakgrund

Den nya stadsstrategin som godkändes i april har som mål att stärka stadens livskraft, attraktionskraft och gemenskap samt främja verksamhet som ökar kännedomen om Lovisa, Lovisas attraktivitet och de lokala gemenskapernas aktivitet (FM 15.4.2026 § 42). Inom stadens område finns flera föreningar, sammanslutningar och andra aktörer vars kunskande, nätverk och förmåga att aktivera människor utgör en betydande livskraftsresurs.

Stadsorganisationen har identifierat ett behov av att utveckla de nuvarande isolerade ansökningarna och besluten om stöd så att de blir mer transparenta, målinriktade och verkningsfulla än tidigare. Samtidigt vill staden stärka möjligheterna för lokala aktörer att genomföra sådana åtgärder och helheter som har en bredare betydelse för utvecklingen av stadens livskraft.

För detta ändamål har en verksamhetsmodell för livskraftspartnerskap beretts. Med livskraftspartnerskap avses ett målinriktat samarbete mellan staden och en utomstående aktör, där staden stöder aktörens verksamhet eller projekt i syfte att uppnå gemensamt fastställda livskraftsmål. Syftet med partnerskapsmodellen är att rikta stadens stöd till åtgärder som stärker livskraften på ett proaktivt, verifierbart och verkningsfullt sätt i enlighet med kriterier som fastställts på förhand. Utgångspunkten är ett partnerskap mellan staden och lokala aktörer, där effekt uppstår genom sammanslutningarnas egen verksamhet och genom att den stärks samt genom gemensam kommunikation och marknadsföring.

Den verksamhet som omfattas av partnerskapet kan till exempel gälla byarna, att återuppliva centrum eller någon annan verksamhet som främjar livskraften, men den får i princip inte överlappa med stadens andra stödformer. Partnerskapet är framför allt riktat till tredje sektorn.

Vid beredningen av modellen för livskraftspartnerskap har ett effektramverk skissats upp med syfte att vägleda planeringen, utvärderingen och utvecklingen av framtida partnerskap.

Verkningsfullheten kunde bedöms till exempel med hjälp av följande kriterier:

- effekt på stadens drag- och hållkraft samt invånarutveckling
- kommuninvånarnas välbefinnande och delaktighet samt sociala effekter
- uppkomst av arbetsmöjligheter eller annan lokal aktivitet
- stärkande av gemenskap, samarbete och delaktighet
- verksamhetens innovationsgrad och utvecklingsvärde
- verksamhetsmodellernas duplicerbarhet och användarbarhet även för andra aktörer
- beaktande av olika målgrupper samt verksamhetens tillgänglighet

- kommunikationsmässig och marknadsföringsmässig effekt samt potential att förbättra stadens synlighet och kännedomen om staden.

Utöver detta är avsikten att granska aktörernas beredskap och förutsättningar för att genomföra de planerade åtgärderna på ett ändamålsenligt och verkningsfullt sätt.

Pilotförsök hösten 2026

För att testa livskraftspartnerskapsmodellens funktionalitet föreslås att ett pilotskede inleds under hösten 2026. Syftet med pilotskedet är att samla erfarenheter av verksamhetsmodellen och utveckla verksamhetsprinciperna och eventuell ansökningspraxis för den möjliga framtida partnerskapsmodellen. Enligt 26 § i förvaltningsstadgan beslutar organet om fördelning av understöd inom sektorn inom ramen för budgeten och beslutar också om vidaredelegering av befogenhet till en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som är underställd nämnden.

För genomförandet av pilotfasen finns det cirka 60 000 euro tillgängligt i form av anslag som reserverats i budgeten för 2026. Anslaget består av medel som anvisats i budgeterna för näringslivstjänster och stadsutveckling, och det är tänkt att båda står för hälften av totalfinansieringen, dock på ett ändamålsenligt sätt.

Eftersom det är fråga om ett pilotförsök för en ny verksamhetsmodell, kommer ingen öppen ansökningsomgång att ordnas i pilotfasen. Syftet är att först testa det praktiska genomförandet av verksamhetsmodellen, att förbereda, följa upp, utvärdera och verifiera verkningsfullheten av partnerskapen samt samla erfarenheter till stöd för vidareutvecklingen av verksamhetsmodellen. Tjänsteinnehavarna bereder och förhandlar pilotförsökshelheterna inom ramen för det anslag som finns tillgängligt.

Pilotobjekten väljs så att de bildar en så mångsidig helhet som möjligt med tanke på olika aktörsgrupper, verksamhetsmiljöer och effekter på livskraften. Målet är att rikta anslagen på ett ändamålsenligt sätt på flera partnerskap och på det sättet få erfarenheter av hur verksamhetsmodellen lämpar sig för olika slags livskraftsstärkande åtgärder.

Av parterna förutsätts en plan där verksamhetens mål, genomförande, resurser och bedömda effekter beskrivs. Bidraget är i första hand avsett att stödja separat definierade utvecklings-, försöks- eller projekthelheter och syftar inte till att täcka kostnaderna för sökandens allmänna verksamhet. Med de utvalda aktörerna ingås ett separat partnerskapsavtal, och de ska rapportera om hur verksamheten genomförts och de överenskomna målen uppnåtts.

Det rapporteras till näringslivs- och landsbygdsnämnden om hur pilotförsöket framskridit, vilka partnerskap som förverkligats och om pilotförsökets resultat under pilotförsöket och efter att pilotskedet avslutats.

Föredragning

Näringslivsdirektör Minna Kajaste

Förslag

Näringslivs- och landsbygdsnämnden beslutar att

– godkänna att ett pilotförsök med en modell för livskraftspartnerskap inleds hösten 2026

– befullmäktiga näringslivstjänsternas tjänsteinnehavare att bereda,

förhandla och förverkliga de livskraftspartnerskap som omfattas pilotförsöket inom ramen för det anslag på 60 000 euro som finns till förfogande

– förutsätta att näringslivs- och landsbygdsnämnden får rapporter om pilotförsökets framskridande och resultat.

Beslut